Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0075

Talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso 2026

Euroopan parlamentin päätöslauselma 11. maaliskuuta 2026 talouspolitiikan eurooppalaisesta ohjausjaksosta 2026 (2025/2214(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ja erityisesti sen 121, 126 ja 136 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen (SEU) ja SEUT-sopimukseen liitetyn pöytäkirjan N:o 1 kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa,

– ottaa huomioon SEU-sopimukseen ja SEUT-sopimukseen liitetyn pöytäkirjan N:o 2 toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta,

– ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen osapuolten konferenssissa 12. joulukuuta 2015 hyväksytyn Pariisin sopimuksen sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteet,

– ottaa huomioon puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta 30. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki)[1],

– ottaa huomioon SEU-sopimukseen ja SEUT-sopimukseen liitetyn pöytäkirjan N:o 12 liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä,

– ottaa huomioon sopimuksen talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta,

– ottaa huomioon talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta 29. huhtikuuta 2024

[1] EUVL L 243, 9.7.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.

annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1263[2],

– ottaa huomioon liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annetun asetuksen (EY) N:o 1467/97 muuttamisesta 29. huhtikuuta 2024 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2024/1264[3],

– ottaa huomioon jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun direktiivin 2011/85/EU muuttamisesta 29. huhtikuuta 2024 annetun neuvoston direktiivin (EU) 2024/1265[4],

– ottaa huomioon julkisen talouden valvonnan tehokkaasta täytäntöönpanosta euroalueella 16. marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1173/2011[5],

– ottaa huomioon täytäntöönpanotoimista liiallisen makrotalouden epätasapainon korjaamiseksi euroalueella 16. marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1174/2011[6],

– ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16. marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011[7],

– ottaa huomioon rahoitusvakautensa osalta vakavissa vaikeuksissa olevien tai vakavien vaikeuksien uhasta kärsivien euroalueen jäsenvaltioiden talouden ja julkisen talouden valvonnan tiukentamisesta 21. toukokuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 472/2013[8],

– ottaa huomioon alustavien talousarviosuunnitelmien seurantaa ja arviointia sekä euroalueen jäsenvaltioiden liiallisen alijäämän tilanteen korjaamisen varmistamista koskevista yhteisistä

---

2 EUVL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
3 EUVL L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj.
4 EUVL L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj.
5 EUVL L 306, 23.11.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1173/oj.
6 EUVL L 306, 23.11.2011, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1174/oj.
7 EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
8 EUVL L 140, 27.5.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/472/oj.

säännöksistä 21. toukokuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 473/2013[9],

– ottaa huomioon 19. toukokuuta 2025 julkistetun komission kevään 2025 talousennusteen,

– ottaa huomioon 17. marraskuuta 2025 julkistetun komission syksyn 2025 talousennusteen,

– ottaa huomioon komission 25. marraskuuta 2025 julkaiseman talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson 2026 syyspaketin,

– ottaa huomioon 17. maaliskuuta 2025 päivätyn komission syksyn 2024 velkakestävyysraportin (”Debt Sustainability Monitor”),

– ottaa huomioon 19. maaliskuuta 2025 annetun komission tiedonannon puolustusmenojen kasvattamisesta vakaus- ja kasvusopimuksen puitteissa ”Accommodating increased defence expenditure within the Stability and Growth Pact” (C(2025)2000),

– ottaa huomioon 22. lokakuuta 2025 julkistetun Euroopan finanssipoliittisen komitean vuosikertomuksen 2025,

– ottaa huomioon 9. syyskuuta 2024 julkaistun Mario Draghin raportin unionin kilpailukyvystä ”The future of European competitiveness” (Draghin raportti),

– ottaa huomioon 19. maaliskuuta 2025 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon ”Valkoinen kirja Euroopan puolustusvalmiudesta vuoteen 2030 mennessä” (JOIN(2025)0120),

– ottaa huomioon 28. tammikuuta 2025 julkaistun yhteisen tutkimuskeskuksen kestävää ja inklusiivista hyvinvointia käsittelevän kertomuksen ”Measuring sustainable and inclusive well-being: a multidimensional dashboard approach”,

– ottaa huomioon 13. joulukuuta 2017 annetun toimielinten välisen julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista,

– ottaa huomioon 16. huhtikuuta 2024 annetun La Hulpen julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin tulevaisuudesta,

– ottaa huomioon neuvoston, komission, parlamentin ja työmarkkinaosapuolten 7. toukokuuta 2021 antaman Porton sosiaalisen sitoumuksen,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

---

9 EUVL L 140, 27.5.2013, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/473/oj.

– ottaa huomioon budjettivaliokunnan lausunnon,

– ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A10-0036/2026),

A. toteaa, että eurooppalaisella ohjausjaksolla on keskeinen merkitys talous- ja finanssipolitiikan koordinoinnissa ja yhteensovittamisessa jäsenvaltioissa, jotta voidaan turvata talous- ja rahaliiton makrotalouden vakaus ja saavuttaa sosiaalisesti oikeudenmukainen siirtymä kohti kestävää taloutta;

B. toteaa, että vuoden 2026 eurooppalaisen ohjausjakson suositukset tulevat olemaan keskeisessä asemassa jäsenvaltioiden laatiessa kansallisia ja alueellisia kumppanuussuunnitelmia;

C. ottaa huomioon, että eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annettavissa maakohtaisissa suosituksissa ehdotetaan säännöllisesti sosiaalimenojen leikkauksia mutta ei juuri koskaan tulojen lisäämistä;

D. ottaa huomioon, että talouden näkymät ovat edelleen epävarmat erityisesti Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen sekä protektionistisista politiikoista, tulleista ja kaupan jännitteistä johtuvan epävarmuuden vuoksi ja että kaikki nämä seikat vaikuttavat talouteen kielteisesti;

E. ottaa huomioon, että komission syksyn 2025 talousennusteessa odotetaan EU:n BKT:n kasvun olevan lähellä potentiaalista kasvua, täystyöllisyyden vallitsevan ja inflaation olevan lähellä tavoitetasoa, vaikka inflaatio on edelleen korkealla joissakin jäsenvaltioissa;

F. ottaa huomioon, että koko EU:n osalta komissio ennustaa kasvun olevan 1,4–1,5 prosenttia vuosina 2025–2027, kun taas euroalueella kasvuvauhdin odotetaan olevan alhaisempi (1,2–1,4 prosenttia); ottaa huomioon, että EU:n potentiaalisen kasvun odotetaan hidastuvan noin 1,5 prosentista vuonna 2024 1,3 prosenttiin vuonna 2027 (euroalueella 1,4 prosentista 1,2 prosenttiin), mikä johtuu pääasiassa epäsuotuisasta väestökehityksestä;

G. ottaa huomioon, että EU:lla on valtavia investointitarpeita, ja esimerkiksi Draghin raportin mukaan Euroopan kilpailukyvyn ja tuottavuuden parantamiseksi tarvitaan 800 miljardin euron vuotuiset lisäinvestoinnit ja tästä määrästä pelkästään energiasiirtymään tarvitaan 450 miljardia euroa, josta 260 miljardia euroa olisi Institut Rousseaun mukaan tultava julkiselta sektorilta; ottaa huomioon, että puolustusmenoihin on kaavailtu niin ikään 800 miljardin euron lisäinvestointeja ReArm Europe -suunnitelman / Puolustusvalmius 2030 -ohjelman puitteissa; toteaa, että näille investointikohteille ei ole niitä vastaavia uusia omia varoja, jolloin unionilta puuttuu tarvittava rahoituskapasiteetti asetettujen tavoitteidensa saavuttamiseksi; katsoo, ettei näitä tarpeita voida täyttää pelkällä julkisella rahoituksella;

H. ottaa huomioon, että EU:lla on edessään suuria haasteita, kuten Venäjän Ukrainaa vastaan käymään hyökkäyssotaan liittyvät jatkuvat uhat unionin itärajoilla, geopoliittinen epävakaus ja kaupan epävarmuudet sekä edelleen ajankohtaiset vihreän ja digitaalisen siirtymän kaltaiset pitkäaikaiset haasteet;

I. ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksessa vahvistetaan julkisen talouden alijäämän viitearvoksi enintään 3 prosenttia ja julkista velkaa suhteessa BKT:hen koskevaksi viitearvoksi 60 prosenttia; ottaa huomioon, että nimellinen alijäämä ja julkinen velka suhteessa BKT:hen ylittävät EU:ssa edelleen viitearvot; ottaa huomioon, että sekä nimellinen alijäämä että julkinen velka suhteessa BKT:hen vaihtelevat EU:ssa ja että jäsenvaltioiden tilanteiden välillä on huomattavia eroja;

J. ottaa huomioon, että liiallista makrotalouden epätasapainoa koskeva menettely otettiin käyttöön vuonna 2011, mutta neuvosto ei ole käynnistänyt menettelyä kertaakaan tänä aikana;

K. ottaa huomioon, että nykyinen komissio on sitoutunut toimimaan ”investointikomissiona” ja luottaa parlamentin lainsäädäntövallan käyttäjänä antamaan tukeen merkittävien toimien toteuttamisessa EU:n investointien lisäämiseksi tasolle, jota vihreä ja digitaalinen siirtymä edellyttävät; toteaa, että komissio ei ole vielä esittänyt riittävää vastausta unionin valtaviin investointitarpeisiin, erityisesti kun otetaan huomioon, että elpymis- ja palautumistukiväline lakkautetaan vuoden 2026 lopussa;

L. ottaa huomioon, että aiemmat kriisit, kuten covid-19-pandemia, ovat osoittaneet, että yhteiset ja koordinoidut Euroopan laajuiset toimet vahvistavat unionia; ottaa huomioon, että kilpaillussa geotaloudellisessa ympäristössä Eurooppa voi turvata etunsa ja pitää kiinni arvoistaan vain pysymällä yhtenäisenä, ja korostaa, että tarvitaan vankkoja makrotalouspolitiikan puitteita ja talous- ja sosiaalipolitiikan entistä tiiviimpää koordinointia eurooppalaisen ohjausjakson kautta;

EU:n talousnäkymät

1. toteaa, että EU on viiden viime vuoden aikana kamppaillut suurien haasteiden kanssa, joita ovat olleet muun muassa covid-19-pandemian puhkeaminen ja Venäjän laiton ja perusteeton sota Ukrainassa ja joilla on ollut merkittäviä taloudellisia vaikutuksia; panee merkille, että EU:n laajuisilla aloitteilla ja välineillä on kyetty puuttumaan ulkoisten häiriöiden aiheuttamiin taloudellisiin ja sosiaalisiin seurauksiin nopeasti ja vaikuttavasti, ja mainitsee näistä erityisesti elpymis- ja palautumistukivälineen ja eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE);

2. panee merkille, että komission 17. marraskuuta 2025 julkaiseman syksyn 2025 talousennusteen mukaan EU:n BKT:n odotetaan

kasvavan 1,4 prosenttia vuonna 2025 vuoteen 2024 verrattuna ja 1,4 prosenttia vuonna 2026; toteaa, että tämän ennusteen perusteella EU on kasvuodotusten suhteen edelleen Yhdysvaltoja ja Kiinaa jäljessä; korostaa, että merkittävistä haasteista huolimatta euroalue ja EU ovat osoittaneet resilienssinsä;

3. toteaa, että potentiaalisen kasvun, joka kuvaa sitä vauhtia, jolla talous voi kasvaa pidemmällä aikavälillä ilman inflaation liiallista kiihtymistä, odotetaan laskevan EU:ssa 1,5 prosentista 1,3 prosenttiin ja euroalueella 1,4 prosentista 1,2 prosenttiin vuosina 2024–2027 työikäisen väestön kasvun hidastuessa; katsoo, ettei tämäntasoinen potentiaalinen kasvu riitä siivittämään Euroopan taloutta sitä tulevina vuosina koettelevien haasteiden yli;

4. panee merkille, että komission syksyn 2025 talousennusteen mukaan euroalueen kokonaisalijäämän ennustetaan kasvavan 3,1 prosentista suhteessa BKT:hen 3,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2024–2025; toteaa, että politiikan jatkuessa nykyisenlaisena alijäämän odotetaan vuonna 2026 kasvavan 3,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen;

5. panee merkille, että kahdessatoista jäsenvaltiossa alijäämän odotetaan ylittävän 3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2027 ja että kymmeneen jäsenvaltioon sovelletaan liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä;

6. toteaa, että julkisen bruttovelan suhteen BKT:hen odotetaan kasvavan EU:ssa 82,8 prosenttiin vuonna 2025 ja että ennusteiden mukaan velkasuhde kasvaa 83,8 prosenttiin vuonna 2026 ja 84,5 prosenttiin vuonna 2027, mikä ylittää perussopimuksissa vahvistetun yksittäisten jäsenvaltioiden 60 prosentin viitearvon; toteaa, että euroalueen julkisen velan suhteen ennustetaan nousevan 89,8 prosenttiin vuonna 2026 ja 90,4 prosenttiin vuonna 2027; toteaa, että velkatasot vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltioiden välillä;

7. kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan maltillista finanssipolitiikkaa julkisen velan kestävyyden turvaamiseksi;

8. muistuttaa, että äärimmäisillä sääilmiöillä on merkittävä vaikutus julkiseen talouteen; on tietoinen siitä, että äärimmäiset sääilmiöt tulevat yleistymään ja niiden vaikutukset lisääntymään entisestään tulevien vuosien aikana;

9. panee tyytyväisenä merkille, että euroalueen inflaatio on saatu laskemaan Euroopan keskuspankin tavoitetasolle huipputasostaan eli 10,6 prosentista, jossa se oli lokakuussa 2022; panee kuitenkin merkille, että inflaatiotaso vaihtelee jäsenvaltioiden välillä ja on korkeampi tietyissä jäsenvaltioissa, muun muassa niissä, joissa on energiaintensiivistä teollisuutta; toteaa, että sekä pohjainflaatio että inflaatio-odotukset ovat edelleen tavoitetasoa korkeammalla; korostaa, että elintarvikkeiden ja energian hintojen inflaatio vaikuttaa edelleen eurooppalaisiin kotitalouksiin; toteaa, että

inflaatio vaikuttaa eri tuloryhmiin kuuluviin kotitalouksiin epätasaisesti ja että pienituloiset kotitaloudet kärsivät eniten;

10. on huolissaan siitä, että yksityisten ja julkisten investointien riittämättömyys tulee todennäköisesti haittaamaan kestävän kasvun aikaansaamista ja kilpailukykyä Euroopassa ja estämään EU:ta saavuttamasta EU:n strategisessa ohjelmassa 2024–2029 esitetyt yhteiset ensisijaiset tavoitteet; korostaa, että jäsenvaltioiden on tehostettava toimiaan esteiden poistamiseksi ja saatava liikkeelle enemmän yksityisiä investointeja komission säästö- ja investointiunionia koskevan strategian mukaisesti; panee merkille komission poliittisen tavoitteen yksinkertaistaa sääntelykehystä ja vähentää merkittävästi hallinnollista taakkaa yksityisten investointien edistämiseksi; korostaa, että investointeja tarvitaan kipeästi muun muassa tutkimukseen ja kehittämiseen, infrastruktuuriin ja innovointiin EU:n potentiaalisen kasvun lisäämiseksi; painottaa seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen ratkaisevaa merkitystä paitsi julkisten investointien mahdollistajana myös yksityisten investointien liikkeelle saamisessa ja korostaa tässä yhteydessä, että rahoitusvälineet ja talousarviotakuut ovat tehokkaita ja vaikuttavia välineitä EU:n kriittisten toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja myös käyttövalmiita EU:n laajuisia rahoitusvälineitä;

11. panee merkille, että komission Euroopan makrotalousraportissa todetaan asuntojen kohtuuhintaisuuden olevan makrotaloudellinen ja sosiaalinen kysymys erityisesti siinä mielessä, että se voi rajoittaa työvoiman liikkuvuutta ja heikentää tuottavuuden kasvua pitkällä aikavälillä;

12. korostaa, että tarvitaan ehdottomasti johdonmukaista ja kohdennettua teollisuuspolitiikkaa, jotta voidaan tukea EU:n teknologista siirtymää ja turvallisia ja häiriönsietokykyisiä toimitusketjuja sekä samalla pitää markkinat kilpailukykyisinä ja vääristymättöminä;

13. panee merkille, että EU:n keskimääräinen työllisyysaste on noussut ennätyksellisen korkealle tasolle, mikä kuvastaa sitä, että työmarkkinat ovat dynaamiset suurimmassa osassa jäsenvaltioita; korostaa, että sosiaalisen lähentymisen kehys on sisällytetty eurooppalaiseen ohjausjaksoon; korostaa, että ammatillisen koulutuksen malli on osoittautunut menestyksekkääksi jäsenvaltioissa, jotka ovat valinneet sen; pitää valitettavana, että jäsenvaltioiden työttömyysasteissa on suuria eroja, erityisesti nuorisotyöttömyydessä;

14. muistuttaa, että on tärkeää turvata tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla, ja kehottaa jäsenvaltioita ryhtymään toimiin sisämarkkinoiden syventämiseksi poistamalla sisäisiä esteitä;

Uudistetun EU:n talouden ohjausjärjestelmän soveltaminen

15. muistuttaa, että talouden ohjausjärjestelmän uudistuksen tarkoituksena on tehdä siitä yksinkertaisempi, läpinäkyvämpi ja tehokkaampi, lisätä jäsenvaltioiden sitoutumista siihen, parantaa sen noudattamisen valvontaa sekä parantaa mahdollisuuksia ottaa siinä huomioon julkisen talouden rahoitusasemien, julkisen velan ja taloudellisten haasteiden epäyhtenäisyys ja auttaa vastaamaan EU:n ja sen jäsenvaltioiden keskipitkän ja pitkän aikavälin haasteisiin muun muassa edistämällä suhdanteita tasoittavia finanssipoliittisia toimia;

16. korostaa, että uudistetussa talouden ohjausjärjestelmässä nettomenojen kasvu on ainoa operatiivinen indikaattori sen seuraamiseksi, noudattavatko jäsenvaltiot neuvoston suosituksia; korostaa, että monilla jäsenvaltioilla rahoituskapasiteetti ei tule edelleenkään riittämään huomattavien investointitarpeiden kattamiseen; panee merkille, että kansallinen poikkeuslauseke on jo otettu käyttöön puolustusmenojen osalta vain vuosi tarkistettujen sääntöjen voimaantulosta ja että sen käyttöönotolla pyritään vastaamaan lyhyellä aikavälillä sellaisiin poikkeuksellisiin tapahtumiin, joihin jäsenvaltio ei itse voi vaikuttaa; korostaa, että kansallinen poikkeuslauseke on tarkoitettu tilapäisiin maakohtaisiin hätätilanteisiin eikä se sovellu pitkän aikavälin rakenteellisiin tarpeisiin vastaamiseen;

17. korostaa, että komissio on laajentanut sillä uudistetun talouden ohjausjärjestelmän puitteissa olevaa harkintavaltaa erityisesti prosessissa, jolla tuetaan keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittisia suunnitelmia; panee merkille Euroopan finanssipoliittisen komitean havainnon siitä, että komissio käytti jonkin verran harkintavaltaa, kun se päätti olla aloittamatta liiallisia alijäämiä koskevia menettelyjä tai viivästytti niiden aloittamista; korostaa, että EU:n finanssipoliittisten sääntöjen tasapuolinen soveltaminen on ensiarvoisen tärkeää talouden ohjausjärjestelmän uskottavuuden säilyttämiseksi, jäsenvaltioiden yhdenvertaisen kohtelun takaamiseksi sekä yhdenmukaisen ja aidosti eurooppalaisen lähestymistavan noudattamiseksi;

18. panee merkille komission 2. lokakuuta 2025 julkaisemat EU:n talouden ohjausjärjestelmää koskevat täsmämuutokset, joilla pyritään varmistamaan johdonmukaisuus talouden ohjausjärjestelmän viimeisimmän päivityksen jälkeen;

19. panee huolestuneena merkille Euroopan finanssipoliittisen komitean havainnot, joiden mukaan noin puolet riippumattomista finanssipolitiikan instituutioista ei osallistunut virallisesti keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittisten suunnitelmien laatimiseen; katsoo, että riippumattomien finanssipolitiikan instituutioiden aktiivisempi osallistuminen lisäisi avoimuutta ja ulkoista valvontaa siirtymän ratkaisevassa vaiheessa;

Finanssipolitiikan viritys

20. korostaa, että julkiset investoinnit ovat lisääntyneet huomattavasti viime vuosina ja noin puolet tästä vuosina 2019–2025 tapahtuneesta kasvusta on EU:n rahoittamaa pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineen kautta; toteaa, että rahoituksen hyötyjen odotetaan jatkuvan vielä vuoden 2026 jälkeenkin ja aiheuttavan merkittäviä heijastusvaikutuksia jäsenvaltioissa ja että rakenneuudistusten pitkän aikavälin vaikutukset voivat lisätä euroalueen potentiaalista tuotantoa jopa 1,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuosina 2020–2033 verrattuna siihen, ettei elpymis- ja palautumistukivälineen tukea olisi ollut; on huolissaan siitä, että elpymis- ja palautumistukivälineen soveltaminen on päättymässä vuonna 2026, ja tämän mahdollisesta vaikutuksesta EU:n finanssipolitiikan kokonaisvirityksen; kehottaa jäsenvaltioita saattamaan elpymis- ja palautumissuunnitelmansa täytäntöönpanon päätökseen elokuuhun 2026 mennessä; muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälineen rahoittamiseksi liikkeeseen laskettu velka on maksettava takaisin vuoteen 2058 mennessä ja että takaisinmaksussa on varmistettava velkataakan tasainen ja ennakoitavissa oleva väheneminen;

21. panee merkille komission suosituksen pitää jäsenvaltioiden finanssipolitiikan kokonaisvirityksen vuonna 2026 yleisesti ottaen neutraalina huolimatta merkittävistä eroista jäsenvaltioiden välillä;

22. korostaa, että julkiset tulot ja julkiset menot ovat olennaisen tärkeitä jäsenvaltioiden talousarvioiden kestävyyden varmistamisen kannalta; palauttaa mieliin 17. helmikuuta 2026 annetun neuvoston suosituksen euroalueen talouspolitiikasta, jossa kehotetaan kuromaan umpeen verovajeita parantamalla verosäännösten noudattamista muun muassa veronkierron ja verovilpin torjunnan avulla sekä torjumalla aggressiivista verosuunnittelua; korostaa, että sääntöjen noudattamisen heikko valvonta verohallinnossa sekä veronkierron ja verojen välttelyn torjunnan alalla rapauttaa julkisen talouden kestävyyttä ja lisää makrotalouden epätasapainoa;

23. panee merkille komission ohjelmapolitiikassa nykyisellä eurooppalaisella ohjausjaksolla tapahtuneen muutoksen, jossa suuntaviivat ohjausjaksoa koskevalle paketille annetaan kilpailukykykompassissa eikä vuotuisen kestävän kasvun selvityksessä; korostaa tämän muutoksen vahvistavan ohjausjakson painopistettä; korostaa, että jatkuvuus on tärkeää monivuotisiksi suunnitelluissa maakohtaisissa suosituksissa sekä pitkän aikavälin uudistuksissa kuten myös jäsenvaltioiden toimissa pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiseksi; kehottaa komissiota varmistamaan, että Euroopan kilpailukyvystä on kokonaisvaltainen visio ja että siirtymää koskevat pitkän aikavälin painopisteet otetaan edelleen johdonmukaisesti ja yhtenäisellä tavalla huomioon maakohtaisissa suosituksissa ohjausjaksosta toiseen;

Maakohtaiset suositukset

24. panee merkille, että kunkin jäsenvaltion maakohtaiset suositukset sisältävät finanssipolitiikkaa koskevan suosituksen ja tarvittaessa myös suosituksia julkisen talouden rakenteellisista uudistuksista; panee merkille komission olevan sitoutunut hyödyntämään eurooppalaista ohjausjaksoa kilpailukyvyn, vakauden, talouskasvun, kestävyyden ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edistämisessä ja sisällyttämään eurooppalaiseen ohjausjaksoon YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin; korostaa, että eurooppalainen ohjausjakso on keskeinen väline terveen talous- ja finanssipolitiikan koordinoinnissa jäsenvaltioissa ja siten talous- ja rahaliiton makrotalouden vakauden turvaamisessa; korostaa maakohtaisten suositusten merkitystä Euroopan talouspolitiikan koordinoinnin kulmakivenä; muistuttaa, että maakohtaiset suositukset ovat politiikkatoimia, jotka ovat samalla olennainen osa keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittisia suunnitelmia, kansallisia elpymis- ja palautumissuunnitelmia ja julkistettuja kansallisia ja alueellisia kumppanuussuunnitelmia koskevia ehdotuksia;

25. muistuttaa maakohtaisten suositusten merkityksestä EU:n painopisteiden koordinoinnissa; panee merkille, ettei maakohtaisten suositusten tehokkaassa täytäntöönpanossa ole juuri edistytty; panee merkille, että maakohtaisista suosituksista 25,1 prosentissa ei edistytty lainkaan tai edistyttiin vain vähän vuosina 2019–2023; kehottaa komissiota pohtimaan uudelleen sitä, miten maakohtaisia suosituksia laaditaan ja miten niiden toteuttamista seurataan, erityisesti kun on kyse niiden tulevasta roolista EU:n varojen saannissa; muistuttaa vaatineensa vähentämään maakohtaisten suositusten määrää ja kohdentamaan ne tarkemmin;

26. panee merkille komission 19. maaliskuuta 2025 antamassaan tiedonannossa[10] ilmoittaman aikomuksen käsitellä maakohtaisissa suosituksissa säästö- ja investointiunionin kannalta olennaisia toimia;

27. panee merkille, että maakohtaisilla suosituksilla on määrä olla merkittävämpi rooli seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä investointien ja uudistusten ohjaamisessa kansallisella ja alueellisella tasolla; katsoo, että uudistusten ja investointien valintaa olisi ohjattava sen, miten tehokkaasti niillä vastataan asiaankuuluviin maakohtaisiin suosituksiin toteuttaa oikeudenmukainen siirtymä vihreään ja kilpailukykyiseen Euroopan talouteen; korostaa, että tähän prosessiin on kuuluttava vahvempi demokraattinen valvonta ja jäsenvaltioiden on sitouduttava siihen tiukemmin;

28. korostaa kansallisiin ja alueellisiin kumppanuussuunnitelmiin liittyvien maakohtaisten suositusten kasvavaa merkitystä; pyytää

---

10 Komission tiedonanto ”Säästö- ja investointiunioni – Strategia kansalaisten vaurauden ja talouden kilpailukyvyn edistämiseksi EU:ssa”, 19. maaliskuuta 2025 (COM(2025)0124).

kiinnittämään huomiota siihen, että maakohtaisten suositusten laatimista ja valintaa varten ei ole tällä hetkellä avointa tai jäljitettävissä olevaa menetelmää eikä ole myöskään selvyyttä siitä, miksi joitakin suosituksia ehdotetaan ja toisia ei, mikä herättää huolta vastuuvelvollisuuden ja jäsenvaltioiden yhdenvertaisen kohtelun toteutumisesta; kehottaa komissiota selventämään taustalla olevia menettelyjä ja valintaperusteita; korostaa, että jos komission harkintavaltaa lisätään yleisesti, on vastaavasti vahvistettava jälkikäteisiä tilivelvollisuusmekanismeja ja parannettava merkittävästi tiedonkulkua parlamentin suuntaan;

29. panee merkille, että vuoden 2025 maakohtaisissa suosituksissa keskitytään enemmän kilpailukykyyn ja yksinkertaistamiseen kilpailukykykompassissa yksilöityjen painopisteiden mukaisesti ja korostetaan samalla tarvetta vauhdittaa tieteellistä huippuosaamista, tutkimusta ja innovointia sekä teknologian kehittämistä pitkän aikavälin tuottavuutta ja häiriönsietokykyä edistävinä keskeisinä tekijöinä; korostaa, että aiempaa harvemmat maakohtaiset suositukset koskevat sosiaali- ja ilmastopolitiikkaa; panee merkille, että joidenkin jäsenvaltioiden maakohtaisiin suosituksiin sisältyy suositus luopua asteittain fossiilisten polttoaineiden tuista;

30. panee merkille, että komissio katsoo euroaluetta koskevan suosituksen olevan ennen kaikkea euroryhmäkeskustelujen ohjausväline; kehottaa kuitenkin komissiota toteuttamaan jatkotoimia euroaluetta koskevien suositusten osalta muun muassa ottamalla ne huomioon maakohtaisia suosituksia laadittaessa; pitää valitettavana, että komissio ei julkaissut vuonna 2025 yleiskatsausta euroaluetta koskevien suositusten täytäntöönpanosta, kuten se ennen teki euroaluetta koskevan kertomuksen yhteydessä; toteaa, että vuoden 2025 maakohtaisiin suosituksiin ei sisältynyt suoraan yhtäkään ilmastonmuutokseen liittyvää suositusta;

Investointivajeen umpeen kurominen

31. muistuttaa, että Draghin raportissa tuotiin voimakkaasti esiin tarve lisätä julkisia ja yksityisiä investointeja sekä toteuttaa kunnianhimoisia uudistuksia EU:n kilpailukyvyn parantamiseksi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita esittämään strategian, jonka avulla täytetään vuoden 2026 jälkeiset investointitarpeet;

32. katsoo, että EU:n talouden ohjausjärjestelmää olisi tarvittaessa täydennettävä EU:n tason välineillä, jotta voidaan minimoida EU:n veronmaksajille aiheutuvat kustannukset ja maksimoida eurooppalaisten julkishyödykkeiden tarjonnan tehokkuus sekä vastata unionin laajuisiin kriiseihin, kuten meneillään olevaan turvallisuus- ja puolustusalan kriisiin; toteaa, että EU:n velkapapereita voitaisiin käyttää vertailuarvona, millä vahvistettaisiin EU:n rahoitusmarkkinoiden yhdentymistä; kehottaa ottamaan käyttöön uusia omia varoja unionin toimintapolitiikkojen

rahoittamiseksi; kannattaa Euroopan kilpailukykyrahaston ja Scaleup Europe -rahaston perustamista;

33. korostaa, että Eurooppa-neuvosto päätti myöntää Ukrainalle vuosiksi 2026 ja 2027 90 miljardin euron lainan, joka perustuu EU:n pääomamarkkinoilta ottamaan ja EU:n talousarvion liikkumavaralla taattavaan lainaan;

34. toteaa, että muuttuva geopoliittinen ympäristö edellyttää jäsenvaltioilta vielä enemmän yhtenäisyyttä ja solidaarisuutta, erityisesti, kun otetaan huomioon EU:n ja sen jäsenvaltioiden turvallisuuteen liittyvät huolenaiheet; katsoo, että Euroopan turvallisuuden vahvistaminen vähentämällä strategisia riippuvuuksia on edelleen olennaisen tärkeää unionin pitkän aikavälin selviytymiskyvyn turvaamiseksi; tukee komission pyrkimyksiä siirtyä puolustuksessa koordinoidumpaan toimintamalliin; panee merkille, että Euroopan turvallisuutta edistävällä välineellä (SAFE) perustetaan 150 miljardin euron lainajärjestely, jolla tuetaan jäsenvaltioiden puolustusinvestointeja; pitää kuitenkin valitettavana, että SAFE-välineen perustana on SEUT-sopimuksen 122 artikla, mikä rajoittaa parlamentaarista valvontaa; suhtautuu myönteisesti siihen, että nettomenoindikaattorin ulkopuolelle jätetään kaikki EU-rahoitteisiin ohjelmiin osoitettu kansallinen yhteisrahoitus, mikä antaa jäsenvaltioiden julkiseen talouteen enemmän liikkumavaraa investoida EU:n yhteisiin painopisteisiin asetuksessa (EU) 2024/1263[11] säädetyn mukaisesti ja auttaa siten vahvistamaan EU:n ja jäsenvaltioiden talousarvioiden välistä synergiaa, mikä puolestaan vähentää hajanaisuutta ja tehostaa yleisesti julkista varainkäyttöä tietyillä aloilla, kuten puolustuksessa; korostaa, että jäsenvaltioiden sitoutuminen puolustusmenojen lisäämiseen ei saisi tapahtua EU:n muiden yhteisten painopisteiden kustannuksella;

35. panee merkille, että 16 jäsenvaltiota on aktivoinut puolustusmenoja koskevan kansallisen poikkeuslausekkeen; korostaa, että näille jäsenvaltioille jää näin joustovaraa lisätä puolustusmenoja ilman välitöntä tarvetta rahoittaa tällaista lisäystä menoleikkauksilla tai tuloja lisäävillä toimenpiteillä; toteaa, että tämän jouston ansiosta jäsenvaltiot ehtivät ottaa kasvaneet puolustusmenot huomioon kansallisissa talousarvioissaan; korostaa, että poikkeuslausekkeen aktivoiminen vain osassa jäsenvaltioita vähentää ennakoituja puolustukseen kohdennettuja lisämenoja merkittävästi 650 miljardista eurosta noin 297–337 miljardiin euroon;

36. varoittaa, että puolustusmenot ovat luonteeltaan kuluttavia investointeja eivätkä itsessään lisää talouden potentiaalista

---

[11] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1263, annettu 29. huhtikuuta 2024, talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta (EUVL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

tuotantoa; katsoo, että puolustusmenoja ei pitäisi siksi rahoittaa lisäämällä velan liikkeeseenlaskua pitkällä aikavälillä;

37. korostaa, että on tärkeää lisätä puolustusalan investointien johdonmukaisuutta ja niitä koskevaa yhteistyötä jäsenvaltioissa, erityisesti sellaisten strategisten edellytysten tai strategisten asejärjestelmien osalta, jotka ovat yksittäisille jäsenvaltioille liian kalliita, kun otetaan huomioon kiireellinen tarve laajentaa Euroopan puolustusalaa ja taata turvallisuus ja strateginen riippumattomuus pitkällä aikavälillä;

38. muistuttaa, että komissio ei ole koskaan käynnistänyt liiallista epätasapainoa koskevaa menettelyä, vaikka joillakin jäsenvaltioilla vaihtotase on toistuvasti epätasapainossa; panee merkille, että komissio arvioi makrotalouden epätasapainon olemassaoloa niissä seitsemässä jäsenvaltiossa, jotka valikoituivat perusteellisen tarkastelun kohteeksi sen laatimassa varoitusmekanismia koskevassa vuoden 2026 kertomuksessa;

°

° °

39. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.